

Korkein hallinto-oikeus
PL 180
00131 Helsinki
korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia Esperi Care Oy:n lausuma Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Rosk'n Roll Oy Ab:n valituslupahakemuksiin ja valituksiin, jotka koskevat Helsingin hallinto-oikeuden päätöstä Dnro 1858/03.04.04.19/2022; jätehuoltoasia

Lausuman antaja Esperi Care Oy, Y-tunnus 2017532-6
Tomi Rosqvist
Puhelin: +358 40 52 72 099
Sähköposti: tomi.rosqvist@esperifi
Mannerheimintie 164, 00300 Helsinki
PL 11
00301 Helsinki

Valittajat Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (**dnro 2886/2023**)
Rosk'n Roll Oy Ab, Vesa Heikkonen (**dnro 2929/2023**)

1 Korkeimman hallinto-oikeuden lausumapyyntö

Korkein hallinto-oikeus on 15.12.2023 päivättyllä pyynnöllään varannut Esperi Care Oy:lle (jäljempänä myös "Esperi Care") tilaisuuden antaa lausuma Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Rosk'n Roll Oy Ab:n valituslupahakemusten ja valitusten johdosta, jotka koskevat Helsingin hallinto-oikeuden päätöstä Dnro 1858/03.04.04.19/2022.

Lausuma on pyydetty toimittamaan viimeistään 12.1.2024. Lausuma on toimitettu määräajassa.

Esperi Care esittää Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Rosk'n Roll Oy Ab:n (myöhemmin yhdessä myös "valittajat") valituslupahakemusten ja valitusten johdosta kunnioittavasti seuraavaa.

2 Vaatimukset

Esperi Care katsoo, etteivät valittajat ole esittäneet oikeudenkäynnistä hallintoasioista annetun lain (808/2019) 111 §:ssä edellytettyä perustetta valituslupan myöntämiselle. Valituslupahakemukset tulee siten hylätä.

Jos vastoin Esperi Caren käsitystä korkein hallinto-oikeus myöntäisi valittajille valitusluvat, Esperi Care vaatii valitusten hylkäämistä kokonaisuudessaan.

Tämä lausuma liitteineen ei sisällä liikesalaisuuksia.

Valitusluvan myöntämiselle ei ole perustetta

Valittajat ovat esittäneet, että Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen tulisi myöntää valituslupa sillä perusteella, että lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Esperi Care katsoo, että korkeimman hallinto-oikeuden ei tule myöntää valituslupaa valittajien esittämillä perusteilla.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös on oikea. Jäljempänä kohdassa 5 tarkemmin esitettävillä perusteilla jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu asumisen käsite ei selvästi koske nyt kysymyksessä olevaa ikääntyneiden ja ikääntyneiden vammaisten tehostettua palveluasumista. Helsingin hallinto-oikeuden päätöksessä on siten oikealla tavalla arvioitu, että kyse ei ole jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua asumisesta syntyvästä jätteestä, vaan sosiaali- ja terveystalvasta syntyvästä jätteestä. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää sosiaali- ja terveystalvavuiden jätetuoltoja ja yrityksellä ei vastaavasti ole velvollisuutta tällaisen jätteen osalta liittyä kunnan järjestämään jätetuoltoon.

Valittajat ovat valituslupahakemuksensa tueksi viitanneet Vaasan hallinto-oikeuden 22.2.2022 antamaan päätökseen dnro 20348/03.04.04.04.19/2020 ja väittäneet, että Helsingin hallinto-oikeuden valituksenalainen päätös ja mainittu Vaasan hallinto-oikeuden päätös olisivat keskenään ristiriitaisia. Valittajat väittävät, että näissä kahdessa päätöksessä olisi sovellettu jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua asumisen käsitellä tehostetun palveluasumisen yksikköihin keskenään ristiriitaisesti.

Vaasan hallinto-oikeuden 22.2.2022 päätös dnro 20348/03.04.04.04.19/2020 on koskenut ekomaksun määrittämistä Saga Care Finland Oy:n Saga Palvelutalo Lakeudenlinnalle. Päätöksestä käy ilmi, että alkuperäisessä jätelaskussa, jota valituksenalainen päätös on koskenut, kunnan jätetuoltoviranomainen on laskuttanut ekomaksun 116 asuinhuoneiston osalta. Päätöksessä kuitenkin todetaan, että jätetuoltoviranomainen on valituksenalaisen päätöksen antamisen jälkeen katsonut, ettei ekomaksuja olisi tullut periä siltä osin kuin lasku on koskenut tehostetun palveluasumisen huoneistojen ekomaksuja. Saga Lakeudenlinnassa on tehostettua palveluasumista varten 31 paikkainen ryhmäkoti, jossa asukkaan omassa huoneessa on wc- ja suihkutila.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä on edelleen todettu, että Saga Palvelutalo Lakeudenlinnassa omissa asunnoissaan vuokralla asuvien henkilöiden kohdalla kyse on heidän vakinaisista tai tilapäisistä asunnoistaan eikä heidän asumisestaan syntyvää jätettä voida pitää yhtiön sosiaali- ja terveystalvetoiminnasta syntyvänä jätteenä sillä perusteella, että asukkaille tarjotaan asumisen lisäksi myös muita palveluita. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä todetaan tämän jälkeen nimenomaisesti, että ”[s]iltä osin kuin jätettä syntyy yhtiön harjoittamasta muusta toiminnasta muualla kuin asukkaille vuokratuissa asunnoissa, kyse ei ole asumisesta syntyvistä jätteistä”.

Vaasan hallinto-oikeuden päätös on koskenut ekomaksujen perimistä, mutta asiassa on ollut kysymys jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdan asumisen käsitteen tulkinnasta nyt valituksenlaiseen Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen rinnastuvalla tavalla. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä on katsottu, että

”kunnan jätehuoltoviranomainen on menetellyt oikein määrätessään ekomaksun korjattuna eli siten, ettei ekomaksua ole kohdistettu tehostetun palveluasumisen huoneistoihin”. Päätöksessä on siten tulkittu oikein ja yhteneväisesti Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen kanssa jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdan asumisen käsitettä tehostetun palveluasumisen yksiköihin.

Valittajat ovat jättäneet mainitsematta, että Vaasan hallinto-oikeus on antanut päätöksen dnro 20348/03.04.04.04.19/2020 kanssa samana päivänä 22.2.2022 toisen päätöksen dnro 20620/03.04.04.04.19/2021 ([liite 1](#)), jossa on ollut kysymys myös Saga Care Finland Oy:n Saga Palvelutalo Lakeudenlinnalle asetetusta velvoitteesta liittyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen ja tämän määräyksen tehosteeksi asetetusta 8 500 euron uhkasakosta. Vaasan hallinto-oikeus kumosi uhkasakon asettamista koskevan lupa-asianlautakunnan päätöksen. Vaasan hallinto-oikeus katsoi päätöksen perusteluissa muun ohella, että *”valituksen johdosta antamassaan lausunnossa lupa-asianlautakunta oli viitannut valmisteilla olevaan taksaluonnokseen, jonka mukaan ekomaksua ei peritä tehostetun palveluasumisen yksiköiltä, joten niissä syntyvä jäte ei ole myöskään kuntavastuullista jätettä”*.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Vaasan hallinto-oikeus ei ole kummassakaan edellä todetussa päätöksessään tulkinnut jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdan asumisen käsitettä siten, että sitä sovellettaisiin nyt kysymyksessä olevaan tehostettuun palveluasumiseen. Helsingin hallinto-oikeus on päätöksessään soveltanut lakia vastaavalla tavalla. Tehostettu palveluasuminen on sosiaali- ja terveystalveta, ei ensisijaisesti asumista kuten valittajat väittävät.

Edellä esitetyillä perusteilla Esperri Care katsoo, että asiassa ei ole tarvetta myöntää valituslupaa valittajien esittämällä perusteilla. Lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi ei ole tarpeen saada asiassa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua.

5 Lausuma valitusten johdosta

Esperi Care viittaa kokonaisuudessaan Helsingin hallinto-oikeudelle osoittamaansa 20.4.2022 päivätyyn valitukseen, joka on toimitettu Helsingin hallinto-oikeudelle sähköpostitse 19.4.2022, ja lausuu lisäksi seuraavaa.

5.1 Pajunkissan Hoitokoti on ensisijaisesti tehostetun palveluasumisen yksikkö

Esperi Care on vuokrannut hoitokodin toiminnassa olevan kiinteistön osoitteessa Pajutie 2 Valkon Hoitokoti Oy:lle, joka ylläpitää tiloissa Pajunkissan Hoitokotia. Pajutie 2 (Kiinteistö Oy Loviisan Leppätie 2) on kiinteistöveropäätöksessä merkitty hoitolaitokseksi ([liite 2](#)).

Pajunkissan Hoitokodin palveluiden järjestämisessä on valituksenalaisen päätöksen ajankohtana noudatettu yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) säännöksiä¹. Esperi Care tilojen vuokranantajana vastaa vuokrasopimuksen mukaan jätehuollon järjestämisestä ja on jätelain 6 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettu jätteen haltija.

Pajunkissan Hoitokoti on suunnattu ikääntyneiden sekä ikääntyvien vammaisten ympärivuorokautiseen palveluasumiseen. Hoitokoti on tehostetun palveluasumisen² yksikkö, jonka asukkaat, eli ikääntyneet ja vammaiset, eivät itse ole kykeneviä huolehtimaan perustarpeistaan, kuten ruoasta ja hygieniasta. Hoidossa olevat henkilöt tarvitsevat näissä toiminnoissa ympärivuorokautista avustusta. Pajunkissan Hoitokodin huoneissa on oma suihku ja wc, mutta ei

¹ Lain on kumonnut 1.1.2024 alkaen laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023).

² Tehostetun palveluasumisen sijaan sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) käytetään nykyisin käsitettä ympärivuorokautinen palveluasuminen, ks. lain 14 §:n 1 momentin 11 kohta ja 21 c §.

keittiötä eikä keittomahdollisuutta, ja kiinteistön jätteet syntyvät pääosin muualla kuin hoidettavien huoneissa.

Yksikön toiminnassa on ensisijaisesti kysymys asumisyksikön asiakkaille järjestettävästä sosiaalipalvelusta, jossa syntyvä jäte on poistettu kuntien jätehuollon järjestämistä vastuulta.

5.2

Pajunkissan hoitokodin toiminnassa syntyvä jäte ei ole jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua asumisen jätettä

Helsingin hallinto-oikeus on päätöksessään todennut, että Pajunkissan Hoitokodin tehostetussa palveluasumisessa on kysymys yksityisestä sosiaalipalvelusta. Toiminnassa syntyvä jäte ei siten ole jätelain 32 §:n 1 momentissa 1 kohdassa tarkoitettua asumisessa syntyvää jätettä, vaan sosiaali- ja terveystieteiden palvelussa syntyvää jätettä.

Helsingin hallinto-oikeus on perustellut päätöstään erityisesti sillä, että jätelain muutoksella 445/2018 on tarkoituksellisesti jätetty sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden jäte pois kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulta.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös siitä, että Esperri Care ei ole velvollinen järjestämään Pajunkissan Hoitokodin jätehuoltoa liittymällä kunnallisen jätehuollon piiriin, on oikea. Esperri Care on jätteen haltijana jätelain 28 §:n nojalla velvollinen järjestämään Pajunkissan Hoitokodissa syntyvän jätteen jätehuollon. Vastaavasti Helsingin hallinto-oikeuden päätös on oikea siltä osin kuin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös yhtiön velvoittamisesta liittymään kunnan järjestämän jätehuollon piiriin sakon uhalla on kumottu.

Jätelaissa ei ole eikä ole ollut sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden määritelmää. Jätelakiä sovellettaessa on siten tukeuduttava muussa lainsäädännössä olevaan määritelmään, jätelain muutosta koskeviin esitöihin sekä tarvittaessa muihin oikeuslähteisiin.

Nyt kysymyksessä olevaa tehostettua palveluasumista järjestettäessä palveluntuottajan oli valituksenalaisen päätöksen antamisajankohtana noudatettava, mitä yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa säädetään. Mainitun lain 3 §:n 1 kohdan määritelmän mukaan yksityisillä sosiaalipalveluilla tarkoitetaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) 14 §:ssä mainittuja sosiaalihuollon palveluja. Sosiaalihuoltolain 14 §:ssä kunnan valituksenalaisen päätöksen antamisen ajankohtana on kuulunut muun muassa kotihoito, asumis- ja laitospalvelut.

Pajunkissan Hoitokodin ikääntyneille ja ikääntyneille vammaisille järjestetty tehostettu palveluasuminen on juuri tällaista palvelua. Palvelun harjoittamiseen sovellettavan lainsäädännön näkökulmasta kysymys on siten selvästi ja ensisijaisesti sosiaalipalveluista.

Esperri Care toteaa ensinnäkin, että jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa ei viitata jätelain 6 §:n 1 momentin 2 kohdan yhdyskuntajätteen määritelmään, joka kattaisi asumisessa syntyvän jätteen sekä muun laadultaan siihen rinnastettavan hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvän jätteen. Ilmaisuuksella ”laadultaan siihen rinnastettavaa” tarkoitetaan jätelain muuttamista koskevan lain 714/2021 esitöiden mukaan jätettä, joka ominaisuuksiensa ja koostumuksensa puolesta soveltuisi kerättäväksi ja käsiteltäväksi samassa jätehuoltojärjestelmässä asumisessa syntyvän jätteen kanssa.³ Koska jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa viitataan ainoastaan vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvään jätteeseen, mutta ei ”muuhun laadultaan siihen rinnastettavaan hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvään jätteeseen” tai yhdyskuntajätteeseen, tulee

³ HE 40/2021 vp, s. 137.

säännöstä tulkita siten, että kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluu ainoastaan asumisessa syntyvä jäte, mutta ei yksityisesti järjestetyissä sosiaali- ja terveyspalveluissa syntyvä laadultaan asumisen jätteeseen rinnastuva jäte.

Toisekseen Esperi Care toteaa, että aiemmin jätelain 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettiin, että kunnan on järjestettävä sosiaali- ja terveyspalveluissa ja koulutustoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte. Jätelakia muutettiin lailla 445/2018, jonka myötä kyseinen sosiaali- ja terveyspalveluissa syntyvää yhdyskuntajätettä koskeva 32 §:n 1 momentin 2 kohta poistettiin. Jätelain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 195/2017 vp) nimenomaisesti todetaan, että kunnan vastuulta poistuu sosiaali- ja terveyspalveluissa ja koulutustoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte sekä julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä muu yhdyskuntajäte, joiden jätehuollon järjestämisestä vastaa jätteen haltija jätelain 4 luvun mukaisesti.⁴

Lakimuutoksen esitoissa todetaan siten yksiselitteisesti, että sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdyskuntajäte ei enää kuulu kunnan vastuulle. Kyse ei ole valittajien väittämällä tavalla pelkästä lain teknisestä muutoksesta, vaan siitä, että muutoksella toteutettiin pääministeri Juha Sipilän hallituksen strategisen ohjelman kirjaus jätelain muuttamisesta siten, että kunnille jätelaissa annetut yksinoikeudet rajataan asumisessa syntyviin jätteisiin alueelliset erityispiirteet huomioiden. Rajausta tarkoittaa, että kunnat voivat jatkossa tarjota jätehuoltopalveluja muille kuin kotitalouksille vain markkinaehtoisesti tai toissijaisen jätehuoltovelvollisuutensa nojalla.⁵ Lisäksi muutoksen keskeisenä tavoitteena on ollut kilpailun edistäminen varmistaen samalla muun muassa jätelain terveyden- ja ympäristönsuojelua koskevien tavoitteiden toteutuminen.⁶ Osana tätä tavoitetta lainmuutoksella sosiaali- ja terveyspalvelut rinnastettiin muuhun elinkeinotoimintaan, joiden yhdyskuntajätteiden jätehuollon järjestäminen ei pääsääntöisesti kuulu kunnan vastuulle.

Esperi Care toteaa, että päätelmää siitä, että sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdyskuntajäte ei kuulu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin, tukee myös ympäristöministeriön asettaman jätelain muutosta valmistelleen työryhmän loppuraportti jätelain uudistamisesta.⁷ Raportissa työryhmä esitti hallituksen esityksen muodossa jätelakia koskevat muutosehdotukset perusteluineen. Työryhmän loppuraportissa nyt kysymyksessä oleva jätelain 32 §:n muutos oli jo asiallisesti samansisältöinen kuin lailla 445/2018 toteutettu muutos.

Ympäristöministeriön työryhmän loppuraporttiin liittämässään täydentävässä lausumassa (liite 3) sosiaali- ja terveysministeriö nimenomaisesti totesi, että ”[s]otejäte rinnastettaisiin lainmuutoksen myötä mihin tahansa elinkeinotoiminnasta peräisin olevaan jätteeseen ja se jäisi maakuntien järjestämisvastuulle”.⁸ Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön lausui seuraavasti:

”Jätelain uudistamista pohtiva työryhmä on hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti päättänyt ehdottamaan, että jätelain 32 §:ää muutetaan niin, että nykyisin kuntien jätehuoltovastuu

⁴ HE 195/2017 vp, s. 19.

⁵ HE 195/2017 vp, s. 10.

⁶ HE 195/2017 vp, s. 10.

⁷ Jätelain muuttamista selvittävän työryhmän loppuraportti. Saatavilla: https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Jatelain-muuttamista-selvittavan-tyoryhman-loppuraportti-181163B4_B26B_4FF9_8F37_E86AD85690A4-154479.pdf/7e930333-32e5-ae47-d26a-709b12fc13ae/Jatelain-muuttamista-selvittavan-tyoryhman-loppuraportti-181163B4_B26B_4FF9_8F37_E86AD85690A4-154479.pdf?t=1603261259362.

⁸ Sosiaali- ja terveysministeriön täydentävä lausuma ja sen perustelut jätelain muutosta pohtineen työryhmän mietintöön, jolla tarkoitetaan rajata kuntien vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvien jätteiden osalta 28.2.2017, s. 1. Saatavilla: https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/d89c27cb-d540-4283-a5dc-32aa7588cb18/faa399b2-3923-4e02-9a3b-1f333a693d41/LAUSUNTO_20170307103105.doc.

sotepalveluissa syntyvästä yhdyskuntajätteestä siis poistuu. Kuten edellä täydentävässä lausumassa on todettu sotejätteen (määrä on ainakin yli puolet nyt kuntien vastuulta siirtyvän jätteen määrästä ja vastaa noin päivittäistavarakaupassa vuosittain syntyvän jätteen määrää. Terveys- ja sosiaalihuollolle (osin myös sosiaalihuollon; erit. vanhusten hoito) ominaisen termistä (=poltto arinalaitoksessa) loppukäsittelyä vaatiman erityisjätteen määrä on noin viisi prosenttia sairaaloissa syntyvästä jätteestä. Vain hyvin pieni osa tästä jätteestä on ongelmajätettä (mm. tartuntavaarallinen jäte) tai muutoin sellaista, että se ei ole kuntien vastuulla (esim. synnytyssalissa tulevat jätteet).⁹

Kuntaliitto, joka myös oli edustettuna työryhmässä, jätti puolestaan työryhmän loppuraporttiin eriävän mielipiteen (liite 4), jossa se totesi, että:

”(...) Kuntaliitto ei tue kuntavastuun rajaamista, vaan pitää mahdollista muutosta kokonaisvaikutuksiltaan haitallisena. **Kuntaliiton näkemyksen mukaan jätelain 32 § on perusteltua säilyttää nykyisellään** siten, että kuntien jätehuollon järjestämisvelvoitteeseen kuuluvat asumisen jätteiden lisäksi julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan sekä yksityisen koulutus-, sosiaali- ja terveydenhuollon yhdyskuntajätteet.

Kuntaliitto toteaa kuitenkin, että työryhmän loppuraportissa ehdotettu jätelain 32 §, jossa kunnan vastuun piiriin jäisivät asumisen jätteiden ohella kuntien toiminnoissa syntyvät yhdyskuntajätteet, on huomattavasti parempi ja perustellumpi vaihtoehto kuin kuntien vastuun rajaaminen pelkästään asumisessa syntyviin jätteisiin.

(...) Esitetystä muodostaan kuntavastuun ulkopuolelle jäävät sosiaali- ja terveys- ja koulutustoiminnassa sekä muiden kuin kuntien hallinnollisessa toiminnassa syntyvät yhdyskuntajätteet.”¹⁰

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Kuntaliitto ovat siis yhdenmukaisesti jätelain muutosta koskevan työryhmän loppuraportin yhteydessä lausuneet, että sosiaali- ja terveyspalvelut poistuvat laajasti kunnallisen jätehuollon järjestämisvastuun piiristä.

Lainmuutoksessa ei siten ole ollut valittajien väittämällä tavalla kyse suppeasti esimerkiksi sairaaloiden yhdyskuntajätteiden jäämisestä kunnan vastuun ulkopuolelle. Valittajien väittämiä siitä, että jätelain muutos olisi ollut luonteeltaan tekninen, on paitsi lakimuutosta koskevassa hallituksen esityksessä, myös edellä kuvatulla tavalla asiaa valmistelleen työryhmän loppuraportissa esitettyjen tavoitteiden ja nimenomaisten ehdotusten valossa virheellinen. Muutoksen keskeisenä tavoitteena on ollut ”panna toimeen hallitusohjelman kirjaus ja antaa tilaa kilpailulle ja yritystoiminnan kehittymiselle vaarantamatta toimivaa yhdyskuntajätehuoltoa, etusijajärjestyksen toteutumista sekä kiristyvien kierrätystavoitteiden saavuttamista.”¹¹

⁹ Sosiaali- ja terveysministeriön täydentävä lausuma ja sen perustelut jätelain muutosta pohtineen työryhmän mietintöön, jolla tarkoitetaan kuntien vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvien jätteiden osalta 28.2.2017, s. 2.

¹⁰ Kuntaliiton eriävä mielipide jätelain muutostyöryhmän ehdotuksiin jätelain muuttamiseksi 8.3.2017, s. 3-4. Saatavilla: https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/d89c27cb-d540-4283-a5dc-32aa7588cb18/96848cd4-5442-4d38-801c-3d7870874b67/KANNANOTTO_20170309081838.pdf.

¹¹ Jätelain muuttamista selvittävän työryhmän loppuraportti, s. 5.

Valittajat ovat väitteensä tueksi lisäksi viitanneet Kuntaliiton yleiskirjeeseen 3/2019 sekä sen liitteenä olevaan muistioon. Kuntaliiton tulkinnat jätehuoltovastuun rajoituksista eivät kuitenkaan vastaa sitä, mitä Kuntaliitto on lainvalmistelun aikana esittänyt käsityksensä. Edellä todetulla tavalla Kuntaliitto on lainvalmistelun aikana todennut, että sosiaali- ja terveystalvetut eivät muutoksen myötä kuuluisi kuntien vastuulle.

Kuntaliitto toteaa mainituissa muistiossa asumistoimintaa koskevana yhteenvetona, että:

”[a]sumistoimintaa on siis paljon mm. sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutustoiminnan piirissä. Se tarkoittaa, että asumistalvetun järjestäjistä tai talvetutisällöstä (ruoka-, kotitalvetu tms.) riippumatta – olipa toimija yksityinen, kunnallinen tai muu julkinen toimija – asumistissa syntyvät jätetut kuuluvat kunnan jätetuollon järjestämistvelvollisuuden piiriin.”¹²

Kun Kuntaliitto on vastustanut sosiaali- ja terveystalvetuissa syntyvien jätetuten sulkemista kuntien jätetuollon järjestämistvastuusta, Esperit Care katsoo, että Kuntaliiton mainituissa yleiskirjeessä ja sen liitteenä olevassa muistiossa on jälkikäteen pyritty tulkitsemaan asumistisen käsitettä laajentavasti ja aiemmasta Kuntaliiton itsensäkin esittämästä poiketen siten, että kuntien vastuulta lainmuutoksen myötä poistunut yhdyskuntajäte jäisi mahdollisimman suppeaksi. Ottaen huomioon Kuntaliiton edunvalvontarooli ja tehtävä kuntien intressien ajamisessa, valittajien Kuntaliiton lähdeaineistoon pohjautuvat tulkinnat lainmuutoksen sisällöstä eivät millään tavoin voi rinnastua oikeuslähteenä jätelain muutoksen esitöihin. Kysymys on Kuntaliiton jälkikäteen esittämästä *laajentavasta* tulkinnasta, joka poikkeaa jätelain muutosehdotuksen valmisteluaineiston sisällöstä.

Kuntaliiton näkemys poikkeaa myös siitä, mitä ympäristöministeriön julkaisemassa jätelakioppaassa (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2015) on todettu asumistisen jätettestä. Helsingin hallinto-oikeus on päätöksessään viitannut oppaan asumistisen määritelmään, jossa on todettu asumistissa syntyvällä jätetellä tarkoitettavan vakinaisessa asunnossa, asuntolassa ja muussa asumistissa syntyvää jätettä. Opas on julkaistu ennen jätelain 32 §:n muutosta ja siinä on erikseen käsitelty myös tuolloin vielä kunnan järjestämistvastuulle kuuluvaa sosiaali- ja terveystalvetuista syntyvää jätettä. Oppaan mukaan yksityisillä sosiaali- ja koulutustalvetuilla tarkoitetaan muun muassa ikääntyneiden ja vammaisten hoitolaitoksia.¹³ Nyt kysymyksessä oleva hoitoyksikkö on oppaassa tarkoitettu ikääntyneiden ja ikääntyneiden vammaisten hoitolaitos.

Yhteenvetona edellä lausutun johdosta Esperit Care katsoo, että Pajunkissan Hoitokodin jätetuolto ei kuulu kunnan jätetuollon järjestämistvastuun piiriin. Tätä tukevat jätelain muutoksen valmisteluasiakirjat, ympäristöministeriön jätetuolto-opas ja Pajunkissan Hoitokotiin sovellettavan sosiaaltalvetululainsäädännön sisältö. Pajunkissan Hoitokodissa on ensisijaisesti kysymys sosiaaltalvetuluiden järjestämistsestä, jossa syntyvän jätteen jätteenhuollosta vastaa talvetluntuottaja. Esperit Care on Pajunkissan Hoitokodin kiinteistön vuokranantajana vuokrasopimuksen perusteella siten vastuussa jätetuollon järjestämistsestä.

Asiassa ei ole perusteita muuttaa Helsingin hallinto-oikeuden päätöstä, vaan valitukset tulee hylätä kokonaisuudessaan.

¹² Kuntaliitto: Muistio, Yleiskirjeen 3/2019 liite, s. 3. Saatavilla: https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Liitemuistio_Yleiskirje_3_2019_j%C3%A4telaki_vaihe_1.pdf.

¹³ Jätelakiopas, Yhdyskuntajätetuoltoja ohjaavat säännökset, s. 15. Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2015.

Päiväys ja allekirjoitukset

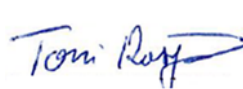
Helsingissä 12. päivänä tammikuuta 2024

Esperi Care Oy

Antti Eestilä
varatoimitusjohtaja

Esperi Care Oy

Tomi Rosqvist
kiinteistöjohtaja

LIITTEET

- 1 Vaasan hallinto-oikeuden päätös 22.2.2022 dnro 20620/03.04.04/19/2021
- 2 Kiinteistöveropäätös Kiinteistö Oy Loviisan Leppätie 2 2023
- 3 Sosiaali- ja terveysministeriön lausuma 28.2.2017
- 4 Kuntaliiton eriävä mielipide 8.3.2017